

MAGYARÁG

1940. Márc. 15

IX. No. 73

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÜZV. PÁSZTOR EDÉNÉ

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15-1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4.

Félfárbocra engedett lobogókkal vette tudomásul Finnország a békét

Mindkét részről megkezdődött a csapatok visszavonása

Helsinki. (Rádió București.) Tanner finn külügyminiszter tegnap este rádióbeszédében bejelentette a finn—szovjet béke megkötését. A külügyminiszter közölte, hogy a fegyverszünet szerdán délelőtt 11 órakor kezdetét vette és a csapatok naponként hét kilométeresnek előírt tempóban vonulnak távol egymástól. Tanner külügyminiszter a hirtelen támadással indokolta az eseményeket és kijelentette, hogy a finnek a háború során rövidesen belátták, a csapataikat nem tudják felhívítani. A helyzetet súlyosbította az az értesülés, hogy Svédország és Norvégia nem engednek segédc csapatokat át területükön és ezért nem kért segítséget Angliától és Franciaországtól. Az önkéntes csapatok nem voltak kielégítőek. Finnország a feltételek visszautasításával teljes összeomlásnak tette volna ki magát.

Helsinki középületei Tanner külügyminiszter beszédének elhangzása után félfárbocra eresztették a lobogókat. Hasonlóképpen jártak el a magánházak lakói is.

„Többet tenni nem lehet“

Helsinki. (Rádió București. Rador). A finn—szovjet békefeltételeket, arra való tekintettel, hogy azok az ország egész konstellációját megváltoztatják, a finn képviselőháznak

ötvenegyszázalékos többséggel kell jóváhagynia. Egyik vezető finn személyiség máris kijelentette, hogy a maga részéről mindent megtett a lealázó béke ellen, többet tenni nem lehet.

Megkezdik a fegyverszüneti feltételek végrehajtását

Moszkva. (Rádió București.) Moszkvában közzétették a békekötéshez mellékelte zárajegyzéket. Eszerint az ellenségeskedés március 13-án, leningrádi időszámítás szerint déli 12 órakor megszűnt.

A meghatározott órában megkezdik a csapatok visszavonását. Először a finn öböl

nél, a Lisca melől kezdik meg a finn csapatok a visszavonulást, majd a Liscától nyugatra elhelyezkedett csapatok vonulnak el.

A visszavonulás úgy történik, hogy a visszavonuló csapatok háttérjei és az előrenyomuló előőrsei között hét kilométer távolság maradjon.

Lemondott két finn miniszter

Helsinki. (Rádió București. Havas). Nicanen finn hadügyminiszter és Kilainen vallás és közoktatásügyi miniszter lemondott. A lemondás oka az, hogy a két miniszter nem értett egyet a kormány többi

tagjainak a finn—szovjet béke kötésre vonatkozó határozatával.

A lapok még nem jelentették be hivatalosan a békekötést, csak sejtetni engedik, hogy a béke elvben létrejött.

„Finnország helyesen járt el a béke megkötésénél“ — írja egy angol lap

London. (Rádió București.) Az angol lapok részletesen foglalkoznak a szovjet—finn béke kötéssel. Az Evening Standard megállapítja, hogy a finn tárgyaló bizottság a kemény harcok után kénytelen volt elfogadni a súlyos feltételeket. Finnország azonban lángbetűkkel írta be nevét a történelem aranykönyvébe. Finnország tekintettel arra, hogy az északi államok nem voltak hajlandók

átengedni területükön a szövetséges csapatokat, nem kért segítséget Angliától és Franciaországtól. Két választásuk volt, vagy elfogadják a feltételeket, vagy pedig pusztasággá változtatják át az egész országot. Finnország kitette volna magát Németország támadásának is és nehezen lehetne azt mondani, hogy Finnország a béke megkötésével helytelenül járt el.

A helsinki lapok elkeseredetten állapítják meg, hogy hiábavaló volt a vérontás

Helsinki. (Rádió București.) A finn lapok elkeseredetten állapítják meg, hogy három és fél hónapi véres háború után sokkal rosszabb békét kötöttek, mint amilyent háború nélkül köthettek volna. Hangot is elvesztették és ezzel a Szov-

jet blokálni tudja a finn öblöt. Erre vonatkozólag nem tudtak megegyezni összel. A szovjeturalom átvételével a balti tengeri német—orosz közös uralom befejezett tény lett. Nincs kizérva, hogy idők múltán felújul a régi rivalitás is.

Chamberlain bejelentette az alsóházban a finn-orosz békét

London. (Rádió București.) Az angol képviselőházban Chamberlain beszámolt az eseményekről és bejelentette, hogy aláírták a finn—szovjet békét. Ismételtén közölte a miniszterelnök, hogy Anglia minden rendelkezésre álló eszközzel és emberanyaggal segítette volna Finnországot, ha kérte volna. Attlee őrnagy csodálatát fejezte ki a finn hő-

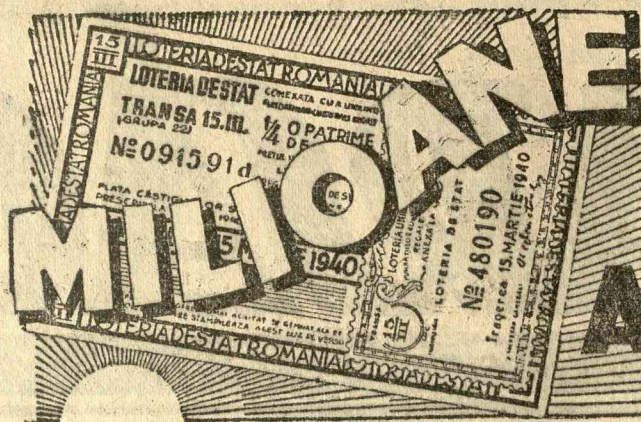
sieség iránt, örül, hogy a vérontásnak vége van és sajnálja az eredményt. Segítségét kíván nyújtani Finnország újjáépítésére. Attlee után Hore Belisha szólalt fel, aki csatlakozott Finnország dicsőítéséhez és megkérdezte: igaz-e, hogy Finnország több ízben kért segítséget Angliától. Chamberlain határozott nemmel felelt.

„Az északi államok új helyzet előtt állnak“

Kopenhága. (Rádió București. Havas). A dán közvélemény, a finn—szovjet békekötés után megkönnyebbülést mutat. A dán nép örül, hogy Dánia nem keveredett bele a háborúba, elkerülték a német ellenségeskedést, amely a dán városok bombázását vonta volna maga után, ha az északi államok is belekeverednek a háborúba. A Politiken fájdalommal tekinti a súlyos feltételeket. A Socialdemokratén igyekszik a békekötés előnyeit elemezni és reméli, hogy Finn-

ország legalább megmentette függetlenségét. Legrészletesebben a Berlingske Tidende foglalkozik a békekötés feltételeivel. A lap megállapítja, hogy az északi államok léte veszélyeztetve van. A lap megjegyzi még, hogy a feltételek rendkívül súlyosak és megállapítja, hogy Finnország függetlenségének veszélyeztetése érinti a többi északi államok helyzetét is. Finnország jelentősen meggyengült és az északi államok új helyzet előtt állnak.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

A TAVASZI márciusi ajándék

az Állami Sorsjáték sorsjegye,
mert szerencsét és pénzt hoz.
A március 15. és 18.-iki hu-
zásokra vásároljon sorsjegyet az

AURORA

SORSJEGYÁRUDÁNYAL
ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Blv. Regele Ferdinand 1. mint oradeai székhely (UNION)

Colectura Uranus, Piața Unirii 2.

Elfogta a rendőrség a nagyváradi előszobák ruhatolvajait

Tizenkét lopást ismertek be a veszedelmes betörők

(Nagyvárad). A nagyváradi közbiztonsági állapotok az utóbbi időben rendkívül megjavultak. A hosszú és kemény tél alatt szinte egyáltalán nem voltak betörések és a régi veszedelmes zsilványoktól csaknem teljesen megtisztították a várost. Az elmúlt két hónapban azonban több panaszt tettek a rendőrségen. Minden kéthárom napban jelentettek egy-egy lopást, vagy betörést. A rendőrség nyomozni kezdett és megállapították, hogy a lopásokat ugyanazok a személyek követik el.

A bűnügyi osztály főnöke, Osorhan komiszár elrendelte, hogy a sorozatos betörések tetteseit kézre kell keríteni. Osorhan komiszár irányítása mellett megkezdtek a nyomozást és Sucigan, Chivari, Bra-dea és Magda detektívek napok óta a veszedelmes tolvajok nyomában jártak. A körültekintő és lelkiismeretes nyomozás tegnap eredménnyel

be és az ott talált holmikat, kabátokat, férfi és női ruhákat, terítőket, ágyneműket és egyéb holmikat magukhoz vették. A bűnügyi osztály detektívjei most szedik össze a lopott holmikat és már eddig is rengeteg kabát, ruha, fehérnemű gyűlt halomba a bűnügyi osztály termének egyik sarkában.

A tolvajok beismerték, hogy ők követték el a lopásokat
Fogel Mayerné Cuza Voda
utca 31 szám alatti lakosnál,
Craciun Ioan Axente Sever
utca 5 szám, Benedek Zol-

tán Hasdeu utca 17 szám,
Bass István Bucovinei utca
5 szám, Jakabovits Jakabné
Astra utca 2 szám, Deutsch
Mendelné Pompierilor utca
1 szám, Szántó Mihályné
Össi tér 14 szám, Tompa Já-
nosné Dimitrie Cantemir 14
szám, Friedmann Mózesné
Cantemir utca 50 szám,
Katz Péterné T. Vladimire-
scu utca 36 szám, Glück Ella
Cogalniceanu utca 13 szám
és Ivan Ioan Decebal utca
56 szám alatti lakosoknál.
A rendőrség bűnügyi osztá-
lya még folytatja a kihallgatá-

Szörnyű megfázás, grippe
DIANA
bedörzsölés

jár, és a tegnap délelőtt folya-
mán

elfogták az utóbbi időben
Nagyváradon elkövetett ösz-
szes lopások tettesét.

A detektívek munkája annál
nehezebb volt, mert a tettesek
nem régi betörők voltak, ha-
nem új alvilági alakok, akik
most kezdtek először ilyen
„munkához”. A veszedelmes
tolvajok

Rácz Péter és Ciora Gábor.
A lefűlt tolvajok kihallgatá-
suk során

12 lopást és betörést ismer-
tek be.

Rácz és Ciora különösen kabá-
tokat loptak, de elemeltek min-
dent, ami a kezük ügyébe
akadt. A két fiatalember az elő-
szobákba, konyhába nyitott

(Kolozsvár). Megrendítő ön-
gyilkosság színhelye volt az éj-
szaka folyamán a Dermata
börgyár melletti halálosorompó
Weisz Károly nagyváradi illető-
ségű és Kolozsváron, a Cuza
Voda 12. sz. alatt lakó 24 éves
nyomdászsegéd este 11 órakor
a Dermata borgyár közelében
a bucaresti gyorsvonat elé ve-
tette magát, amelynek kerekai
mindkét lábát és jobb kezét le-
végték. A tragédia színhelyére
azonnal kiszállott az értesített
mentőorvos, aki a még élet-
ben levő, de a halálutában
vergődő fiatal iparost beszálli-
totta a sebészeti klinikára,
ahol az ügyeletes orvos azo-
nal műtétet hajtott rajta végre.
Közben azonban óriási kínok
között kiszenvedett.

Halála előtt néhány perccel
Pop Vasile ügyeletes rendőr-
kapitány megjelenve a klini-
kán, kihallgatta az öngyilkost,
aki csak ennyit tudott mon-
dani:

— Weisz Károly a nevem,
azért lettem öngyilkos, mert
tegnap szabadultam ki a börtön-
ből, ahova valami csunya
csalás miatt kerültem és nem
tudom ennek a szégyenét to-
vább viselni.

Ruháinak zsebeiben három
bucsublevelet találtak. Az egyi-
ket Nagyváradon lakó édes-
anyjának írja, amelyben drá-
mai szavakkal bucsuzik el. A
másodikat egy kolozsvári fia-
tal leánynak írta, akitől szin-
tén drámai erejű sorokkal
bucsubzik el. A harmadik leve-
let pedig a rendőrségnek, il-
leive az ügyészségnek címezte
Weisz Károly és ebben a kö-
vetkezőket írja

— Amint Önök jól tudják,
néhány nappal ezelőtt börtön-
be kerültem, mert a könnyel-
mű gondolkodásom folytán hó
napokon át sorozatos csalás-

kat követtem el a Regina Ma-
ria utcában levő Straula-féle
tejcsarnokban, amelyet súlyo-
san megkárosítottam. Habár
az ügyészség, illetve a vád-
tanács a tárgyalás megtartá-
sáig szabadlábra helyezett,
mégsem tudtam a nagy szé-
gyent tovább elviselni és jobb-
nak, helyesebbnek láttam, ha
végzek magammal...

A szerencsétlen fiatalember
holtestét beszállították a tör-
venyszéki bonctani intézetbe.
Az ügyészség a holtest fel-
boncolása után fogja a teme-
tési engedélyt megadni.

Naponta tájékoztatják a külföldi újságírókat a propagandaügyi minisztériumban

Bucuresti. (Rador). A pro-
pagandaügyi minisztériumban
tegnap tartották a külföldi saj-
tó képviselőinek első értekez-
letét, melyet ezután napon-
ként megtartanak. Giurescu
miniszter Radulescu vezér-
titkár és Ion Dragu államtitkár

kisérétében elbeszélgetett a
megjelentekkel és számos ügy-
ben felvilágosítást nyújtott.

Giurescu miniszter N. Ione-
scu propagandaügyi miniszteri
igazgatót bízta meg a hirdetés-
ügyi igazgatóság vezetésével.

SZÍNHÁZ

Óriási érdeklődés nyilvánul meg a Thalia prózai együttesének vendégjátékára

Első bemutató Kodolányi János színműve: a Földindulás

Tegnap nyílt meg a színház elővételű pénzfára a prózai együttes váradi vendégjátékára és már első napon olyan hatalmas érdeklődés nyilvánult meg, amilyenre példa az utóbbi időkben nem volt. Minden előadásra válják a jegyeiket, a mi nem is csoda, mert hiszen az igazgatóság ezzel a műsorral olyan meglepetést nyújt a közönségnek, ami minden eddigi ciklust fűszárnyal. Első bemutató Kodolányi János világsikerű színműve a FÖLDINDULÁS. Ennek az újdonságnak nem kell hangzatos reklám, mert mindenki meggyőződhet, hogy világvárosok színpadjain hosszú idők óta nap nap után még most is zsúfolj nézőjér előtt kerül színre a váradi előadásokkal egyidejűleg. A Földindulás ifjeni előadása is a prózai együttes csúcsteljesítménye lesz és — ugyanúgy mint máshol — úgy itt is meghódít mindenkit. A Földindulás előadásai szombat este 9, vasárnap d. u. 6 és este 9, valamint hétfőn este 9. A szombat estje 9 órás bemutató előadás a 14. számú premíerbérletben lesz megjelölve.

Feleség — olcsó helyárrakkal
Bókay János ragyogó, óriási sikerű vígjáték újdonsága szombati délután 5 és vasárnap délután 3 órakor.

A ciklus pontos műsora:
Március 16. szombat d. u. 5: FELESÉG (Olcsó helyárrakkal)
Szombat este 9: FÖLDINDULÁS (Kodolányi János nagyszabású izgalmas színműve. Rendező: Kádár Imre. Premíerbérlet 14. szám).
Vasárnap d. u. 3: FELESÉG (Olcsó helyárrakkal.)
Vasárnap d. u. 6: FÖLDINDULÁS.
Vasárnap este 9: FÖLDINDULÁS.
Hétfő este 9: FÖLDINDULÁS.
Kedd este 9: GYERMEKRESENTESEK (Lucian Blaga hatalmas színműve, Sabin Dragoi zenéjével, Demian Tassy díszleteivel. Rendező Kádár Imre. Premíerbérlet 15. sz.)

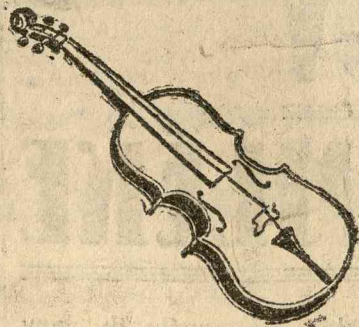
Adápost

feliratu zománcablák az előírt és aproált időálló minőségben és kivitelben kaphatók

Pásztor Ede cég

papírkereskedésben Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 4.

— Az új munkafelügyelő elfoglalta hivatalát. Mint jelentettük a munkaügyi miniszter Mudura János nagyváradi munkafelügyelőt saját kérelmére elhelyezte és a brailai munkafelügyelőség vezetésével bízta meg. A nagyváradi munkafelügyelőség vezetésével Merlasz Stefan inspektorot bízták meg, aki eddig a kolozsvári vezérfelügyelőségénél teljesített szolgálatait. A hivatalos átadás tegnap délelőtt ment végbe, mikor is Mudura János búcsút vett a felügyelőség személyzetétől és bemutajva az új vezetőt, kérte őket, hogy őt továbbra szolgálják olyan odaadással, mint azt eddig tették.

Jgy is hangszer

de a hang szintelen és rideg. Kávénk csak akkor kap színt és ízt, ha Franck-kávépótlékol teszünk hozzá.

Szerdán délelőtt 11 órakor hallgattak el a fegyverek a finn-orosz fronton

Mi lesz az új szovjet-finn határ

A Reuter iroda jelenti, hogy szerdán délelőtt 11 órakor életbelépett a szovjet-finn fegyverszünet és az egész harc-téren minden fegyveres tevékenység megszűnt.

A finn külügyminiszter hivatalosan is megerősítette a szovjet-finn békeszerződés aláírását.

A szerződés 10 pontja

Moszkvai hivatalos részről a békeszerződések pontjait a következőkben állapítják meg:

1. A békeszerződések Szovjet-Oroszország részéről Molotov, Zdanov és Vasiljevsky dan dértábornok, finn részről pedig Rytii miniszterelnök, Paasikivi államtanácsos, Volder tábornok és Voitonan képviselő írták alá.
2. A szerződés értelmében az egész karéliei földszoros, Viipuri városa, a Ladoga tó partja és a Halász félsziget orosz kézbe kerül.
3. Hangó félszigetén tengerészeti támaszpontot létesítenek és 8 millió finn márkáért 30 évre bérbeadják.
4. Finnország kötelezi magát, hogy az Északatlanti vízen nem tart fenn haditengerészeti egységeket, tengeralattjáró bázisokat, hanem csupán kisebb őrhajókat. Oroszország kötelezi magát, hogy visszavonja csapatait Petsamo környékéről.
5. A Szovjet szabad átmenő fogalmat kap Norvégia irányában, Petsamon át és az elszállított áruk után nem fizet vámilletéket.
6. Az 1940-es év folyamán vasutvonalat építenek Kandalspa és Kemijervi között.
7. A békeszerződést három napon belül ratifikálni kell és az okmányokat Moszkvában cserélik ki.

8. Március 13-án, déli tizenkét óráig a harcokat beszüntetik.

9. Március 15-én 10 órától kezdve a csapatok megkezdik a kijelölt hattárvonalak elfoglalását.

10. Oroszország és Finnország között azonnal tárgyalás indul a kereskedelmi szerződés megkötése érdekében.

A „Pravda” első oldalán közli az új békeszerződés előidézte helyzet térképét. Eszerint a szovjet határ a Finn öbölben 50 kilométer mélységben kezdődik és 50 kilométerre húzódik nyugatra Viipuritól, melynek vasútja a szovjet terület lett a Halász sziget, a Ladoga tó egyrésze és Karélie egy hosszú földcsávjá.

Az új térkép körülbelül azt a helyzetet mutatja, mint a mely 1721-ben volt, az északi háború után.

Hollandiában vegyes érzelmeikkel fogadták a békekötés hírért. Egyrészt örvendenek, hogy a vérontás megszűnt, másrészt fájlatják, hogy a derék finn nép csak ilyen súlyos feltételek mellett tudott békét kötni.

Norvégiában a békekötés híre nyomban megszüntette a már végsőkéig izgatott helyzetet. A norvég közvélemény véleménye az, hogy a békekötés nélkül a háború kiterjedt volna és egyrészt lánggal borította volna el az északi államokat, másrészt megsemmisítette volna Finnországot.

A kopenhágai „Politiken” c. lap azt írja, hogy az északi államok szerencsésnek találják a megoldást és Finnországnak alá kellett írnia az adott helyzetben a súlyos békepontokat mert ha a háború elmérgesedett volna, Finnország teljesen elpusztul.

Nagyváradi anyakönyv HAZASSÁG:

Bologa Eremia — Balogh Mária, Tesier József — Gottlieb Mária, — Grünvald Imre — Goldstein Lenke, Derde László — Pante Catita, Farkas Sámuel — Hegedüs Erzsébet, Moskovits Ernő — Steiner Klára, Felvinczi József — Fülöp Hona, Zaha Ioan — Fassbinder Mária, Borza Traian — Foras Marta, dr Sabau Stefan — Biri Gabriella, Cora Teodor — Stupariu Florica, Popa Nicolae — Bindasi Irén, Ionescu Costache — Voiculescu Alexandra, Dulgheru Dumitru — Dehelean Elisabeta, Silberstein Márton — Eliás Berta, Nasini Murdoch — Schwartz Agnes.

SZÜLETÉSEK:

Erdei József, Ritz Ilona, Szőnyi István, Szabó János, Husmaier Tibor, Friedmann Róbert, Szabó Gyula, Kohn Róza, Ghenici Mircea, Jurca Ioan, Brândas Felician, Szilágyi Ferenc, Nagy Béla, Weisz Andor, Ilca Dorin, Szerenczi Erzsébet, Tripon Gavril, Popescu Grigore, Vass József, Covasintianu Doina, Penciu Juliana, Máthé Anna.

HALALOZÁSOK:

Bălaj Raveica 44 év, Rădui Dedu 24 év, özv. Berindean Teodorné 70 év, Erdős Imréné 70 év, Pantea Gheorghe 22 év, Gerő Zsigmond 60 év, Madas Ilona 64 év, Muresan Simon 81 év, Pădurean Floare 45 év, Moldovan Antanél 60 év, Szalacsi Zsófia 43 év, Stan Teodor 24 év, Boca Etelca 70 év, Muresan Ioan 48 év, Sim Gheorghe 30 év, Vulc Maria 45 év, Pascari Alexandru 75 év, Weisz Bertalané 72 év, özv. Fodor Ignácné 69 év, özv. Bordás Lászlóné 62 év, Iancu Florian 31 év, Tapaszi Zsigmond 31 év, Németh Józsefné 70 év, özv. Győri Istvánné 79 év, Miculita Iuliana 28 év, Perhaja Gheorghe 41 év, Krausz Berta 79 év, Hatvani Sándor 28 év, Pante Dumitru 28 év, Pintia Teodor 40 év, özv. Kovács Ferencné 66 év.

MAGYARSÁG

korán reggel minden trafikban kapható

LERMONTOV

EMLÉKE

Két év előtt az „Eugen Anyegin” halhatatlan költőjének, Puskinnak rendeztek ország-világ előtt páratlan ünnepséget, most Puskin legközelebbi szellemi rokonának, Lermontovnak hódolnak az oroszok s e hódolatban, magán Európa és világ bonyodalmaival nem zavartatva, Moszkva város népe jár elől.

Nikolaj Jurjevics Lermontov százhuszonöt évvel ezelőtt, 1814 október másodikán Moszkvában látott napvilágot.

Mig a Bugon innen korunk a légvédelem, a bizonytalanság, az ágyuszó, a teageri háboru dacára, 1940 Lermontov ideje, az ő számukra, a háboru dacára, 1940 Lermontov esztendeje. A Gorkijről elnevezett irodalmi intézet röviddel ezelőtt Lermontov jubileumi gyűlést rendezett, amelyen Oroszország teljes irodalmi élete hódolt a byroni költő szellemének. Az irodalom s a művészetek művelőinek ünnepségét mintegy betetőzendő, a következő napkor a nép találkozott Lermontov géniuszával a szakszervezeti ház oszlop termében megtartott ünnepi ülésen. A költő életét irodalmi és társadalmi működését, műveit és világirodalmi szerepét a moszkvai irodalomtörténeti muzeum egy külön Lermontov kiállításával szemlélteti. A Szovjet Unióban szerte ötven író és irodalomtörténész tart városról-városra és kolhozról-kolhozba járva előadást Lermontov műveiről és szellemi jelentőségéről. Lermontov műveinek teljes olcsó kiadásait éjjelnappal ontja magából az állami nyomda és a nem orosz népek számára költők és filológusok hadserege kilenc nyelvre fordítja le a költő műveit.

A „Mcyri” (A szerzetes) című munkáját egy cserkesz fiúnak a szabadságért való lángolásáról, „Korunk hőse” című regényét az emberről, aki fölöslegessé vált, a Donec bányászai éppugy olvassák, mint

a báskir állattenyésztők, vagy az uzbegisztáni mezőgazdasági munkások. A Vaszilievics Iván cárról és a Puskin haláláról szóló megrázó verseket lelkes fiatalok szavalják. Azokat a verseket, amikért kizárták a költőt a moszkvai cári egyetemről, amiért szibériai deportálásra ítélték, — csupán előkelő barátainak megfeszített közbenjárása mentette meg az egyébként beteges és rossz fizikumú költőt a biztos pusztulást jelentő Szibériától, — ezek a költemények kelnek most szárnyra száz év után.

A helyeken, hol valaha álmódóva, szabadságért, népéért, s a vers varázsáért lángolva járt, most emléktáblákat emelnek, emléktáblát helyeznek el a moszkvai egyetemen és lent a Kaukázusban, valamely városban az Elbruz alatt, ahová mint gyermek gyógyulni járt, s mint felnőtt száműzetésben került vissza. Külön ünnepli e táj, melynek

hőseit és szépasszonyait nemcsak Puskin, de Lermontov is megdicsőítette erdőit hegyeit, és völgyeit kora romantikájának fényével övezte. Puskin és Lermontov nyomában zarándokolt Tolsztoj a Kaukázusban, ahonnan ő már csak a csend és egy békességes szegény ép hírét hozta, a „Kozákok” című elbeszélésében.

Nézem Kosztolányi antológiájában Lermontov arcképét, ezt a finomrajzu kissé feminin, vagy inkább gyermekded arcot, melyet férfiasá csak a gyönyörű boltozatos homlok varázsol. Merengő sötét szemek, husos, szépen formált száj, fölötte puha, egészen ifjui bajusz, mely a kerek, sima arc gyermekségét, mintha játékoságával csak növelné. Talán csak finomrajzu, de alapjában egyenes orr az, amely skót arisztokrata apjára emlékeztet. Kissé komikus a fej a cár tisztjének uniformisa fölött. Anynyira nem talál a magas kemény gallérhoz, a bozontos prémátalvetőhöz és a kikandikáló vállrojtokhoz, mint Lermontov egész nyugattól és szabadságtól ittasult költészete a kancsukás, feudális, birtokos cárizmushoz.

Puskin örököseként élt, folytonos viszályban a főúri világgal, izgágán és komoran, mint aki az őt környező világban semmi kedvezőt, semmi bizta-

tót nem talál. A Puskin halálára írott versben azon a jermiási hangon fordul népe felé, amit mi a legnagyobb magyar költőkből igen jól ismerünk. Minden nagy költőnek van egy titokzatos és végzettszerű alkotása, mely hangulatával és tartalmával a költő halála körülményeit vetíti előre. A Puskin halálára írott versében előtérbe kerül a párbajozók álmodálját, de négy évvel később, 1841-ben, akárcsak Puskin, párbajban esik el.

Ugy érzem, hogy az oroszok mellett nemcsak az uzbékek és baskírok joga Lermontovot ünnepelni, az európai szellem és a szabadság e költőbajnoka előtt hódolni, bennünket is illet, magyarokat. Hiszen Lermontov, akárcsak Puskin, egy virágzó ága ama törzsnek, mely a nyugati szabadság-eszmékből sarjadva, legnagyobbjainkat bocsátotta ki magából, Bacsányit, Petőfit, Adyt, József Attilát, Puskin és Lermontov méltó emberi és szellemi rokonait.

Mindnyájukra állnak Lermontov „Proféta” című versének sorai:

„A szeretet tanításait
prédikáltam én,
Gonoszságtól a földet megtisztítani
És megkövezték akkor engemet...”

Méliusz József

Öfelsége trónbeszéde gazdag törvénykezési munkatervet tárt fel

Öfelsége trónbeszéde kitűnő képet nyújt a törvényhozás tagjai számára a mai politikai helyzetről.

A kormányzat stabilitása garantálja a hosszú munkaprogram megvalósítását. Mindnyájunk egyesülése a Nemzeti Újjászülési Frontban lehetővé teszi az újjászervezés és konszolidáció művét.

A kormány akciói betetőzik az állam átszervezését, az új alkotmányos kereten belül.

A belpolitikában megmutatókozó bizalom termékeny munkát tesz lehetővé, amelyet a közvélemény egyöntetű helyezése kísér. Mindez Öfelsége tízéves uralkodásának dus gyümölcse. A törvényhozás házainak megnyitásának ünnepélye alkalmat is nyújtott arra, hogy a parlament kifejezést adjon hálájának és hódolatának.

Különösen nagy súlyt helyez a trónbeszéd a gazdasági kérdésekre, amikkel helyre kell állítani a háborus behatás ál-

tal megzavart egyensúlyt.

A semlegességi politika megnyilatkozik abban is, hogy mindenkivel fenntartjuk a normális gazdasági kapcsolatokat, amelyek lehetővé teszik a fegyverkezést és a nyersanyagokkal való ellátást is.

A trónbeszéd végén Öfelsége felsorolta a kormány bőséges munkaprogramját, amely — mint azt már közöltük — a kormányzat minden ágára kiterjed.

JEGYEZZÜNK BONOKAT A HADSEREG FELSZERELÉSE ÉRDEKÉBEN

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Natională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságokon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és fél százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leles kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödésszel s a lejáró szelvénnel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden

Még kapható

Gál-féle

**Román-Magyar
Magyar-Román
Zsebszótár**

(egybekötve) Ara 25 lei.

Pásztor papírkereskedés

Oradea. Piața Mihai Viteazul
4. sz. Telefon 2800.

DORIAN

Ország nők nélkül

Ausztráliai aranyások izgalmas élete. Főszerepben Kirsten Heiberg új norvég filmsztár és Victor Staal, — Ma utoljára MARCO POLO KALANDJAI Gary Cooper-rel.

Erdélyi szindarab óriási sikere Budapesten

„Nem hibátlan dráma, de zseniális írói mű” — állapítja meg a kritika Nyirő József darabjáról

(Budapest.) Az új Nyirő-dráma előadásával kapcsolatban különös jelenség tanúi vagyunk. A sajtófőpróba és bemutató méri le — a színházak életében érvényesülő törvények szerint — a darab sikerét. A főpróbáról hivatalos kritika, a premierről maga a közönség mond véleményt, amely — különösen Budapesten — több darabot bukattott meg, mint a földkerekség minden kritikusa, s a Nyirő-darab előadásain estéről-estére fokozódik a siker. Különös ez a jelenség, hogy az elemezhetetlen hangulat kritikái után a nagy sikert lehet kétségtelenül megállapítani. A darab negyedik előadásán olyan frenetikus siker volt, amely szinte példa nélkül áll a budapesti Nemzeti Színház utolsó éveiben. A siker növekedése olyan fokú, hogy a kulminációtól még messze vagyunk. Művészi körökben azonban többen beszélnek a darebról, mint a premier után s a kritika és a közönség köreiben eltűntek a szélsőséges hangok.

Az egyik legtekintélyesebb budapesti színiúritikus, aki a legalaposabb dramaturgiai tudással, az esztétika és a darab sajátos szellemének, az író és egyéniségének figyelembe vételével írja meg bírálatait Papp Jenő az „Új Magyarország” hasábjain erélyes hanggal szölt bele a darab bemutatóját követő kritikai harcba. Szerinte az „Új haza” eszmei tartalmánál fogva már azok közé a darabok közé tartozik, amelyeknél megtörnek a dramaturgia merev szabályai.

— Nem hibátlan dráma, — írja Papp Jenő, — de zseniális írói és emberi tett. Nem vitás, hogy a drámai szerkesztés hiányosságától eltekintve az utóbbi idők leghatásosabb darabja.

A Nemzeti Színház titkárságánál hallottuk, hogy az ország első prózai színházának igazgatósága az előzetesen megállapított műsor szerint bemutatóra tűzött következő darabok közül többen a Kamaraszínházra osztott ki előadásra, hogy a nagy színpadot fenntarthassa a Nyirő darab sorozatos előadásai számára.

A premier szünetében felkerestük a kulisszák mögött a darab egyes szereplőit. Lehotay Árpád, aki Basa Tamás szerepében már a premieren hat nyíltszíni tapsot kapott, a következőket mondotta:

— A lelki tényezők és a tragikus hatások keveréke az a szerep, amellyel Nyirő engem megajándékozott. Magyarabb, népiebb és emberibb szerepet soha sem játszottam ennél.

A királybíró szerepét alakító Csontos Gyula ezeket mondotta:

— Szeretem az ilyen önmagától zengő nyelvet beszélni, mint amilyen a Nyirőé. Öszin-

te szándékkal és a legalaposabb színészi munkával igyekeztem megfelelni a szerep szépségeinek.

A Tirannusként élő kapitány szerepét Kovács Károly játszotta.

— Sorszerűen egymásután, mind gonosz alakok szerepeit játszom. Ezt a szerepet végig a legnagyobb kedvvel és feltétel nélkül vállaltam, mert szere-

tem magát a szerepet.

Az előadás díszletei csodálatosan szépek voltak. Évek óta nem volt ennél szebb díszlete a Nemzeti Színháznak. A szereplők nem egy siklon játsztak de valóban felmentek a szíklárra s havason jártak-keltek. — Még visszhang is volt.

Nyirő Józsefet a kratulálók nagy tömegei keresték fel az előadás szüneteiben. Hivatalos személyiségek, tisztelők, barátok, öregek és diákok: a bal hérmes páholyban valóságos bucsujárás volt. És Nyirő Józsefnek minden szabadkozása ellenére is, három estén kellett szmokingot öltenie, hogy megjelenjen a tisztelők tömegei előtt s a nagy tapsorkánban még az ügyelő is belefáradt a színpadi vasajtó nyitogatásába, a szereplők és a szerző ünneplése minden alkalommal addig tartott, amíg a következő szín díszletét már beállították a színpadon.

Az árszabályozó törvény végrehajtásánál enyhítések lesznek

A nagyváradai kereskedők küldöttsége Angelescu miniszternél Bogdan Costica, a Sfatu Negustoresc elnökének telefonjelentése

Az új árszabályozó törvény megjelenése után az ország kereskedői és iparosai egyöntetű mozgalmat indítottak, hogy a törvény végrehajtása megfelelő formák között történjen és a szigorú intézkedéseken némileg enyhítsenek. Több küldöttség utazott ezért Bukarestbe, hogy együttesen intervenáljanak a nemzetgazdasági miniszteriumban érdekeik megvédése céljából. Ebben az akcióban résztvevő — min az keddi számban jeleztük — a Sfatu Negustoresc nagyváradai csoportjának küldöttsége is és pedig Bogdan Costica elnök, Vasilescu nyug. ezredes, a választmány tagjai és Izsák Mihály jogtanácsos.

Minth most értesülünk Bogdan Costica elnök tegnap telefonon közölte hogy Angelescu nemzetgazdasági miniszter a legnagyobb szívéllyességgel fogadta a kereskedők küldöttségét és megígérte — hogy ha a törvény intézkedéseinek lényeges változtatást nem is eszközölhet

— a végrehajtást illetőleg enyhítések lesznek, hosszabb időt fognak adni a bejelentésre.

Ígéretet tett a miniszter a behozatal megkönnyítésére, egyben pedig alaposan megvitatja az érdekeltekkel a létesítendő két százalékos forgalmi adó kezeltését.

Különben kedden este a Bukarestben összegyűlt kereskedői küldöttségek megbeszélését tartottak, amelyen részt vett 44 kereskedő képviselő és 8 kereskedő szenátor, akik kijelentették, hogy a szakma érdekében minden el fognak követni.

Miért oldották meg még Ribbentrop megérkezése előtt az olasz-angol szénkonfliktust

(Berlin. Universul tudósítás.)

A német lapok idézik Ciano gróf olasz külügyminiszter lapjának a cikkét, amelyben azt írják, hogy Ribbentrop azért utazott Rómába, hogy Németország bemutassa azt, amit Németország eddig elért a háboruban és azt, amit ezután el

akarnak érni. Az angol lap ezután Németország „példás tárgyalásáról” ír az angol-olasz szénzállítás incidensével kapcsolatosan. Berlinben általános feltűnést keltett, hogy ezt a kérdést Ribbentrop Rómába való érkezése előtt megoldották, amikor Ribbentrop római tárgyalásainak napirendjére tűzték ki.

Ribbentrop hazaérkezett Olaszországból

Berlinből jelentik: Ribbentrop külügyminiszter tegnap Olaszországból hazaérkezett. A pályaúdváron a külügyminiszterium képviselői, továbbá az olasz és magyar követek várták.

A NEVRALGINE JURIST NEM DRÁGULT MEG!

Dacára a nyersanyagok tetemes drágulásának a NEVRALGINE JURIST antineurálgikumot továbbra is a régi árral árusítják.

Ezzel a jelentős áldozattal lehetővé akarjuk tenni, hogy a nagyközönség a legolcsóbb árért a legjobb fájdalomcsillapítót szert vásárolhassa.

Budapesti színes levél

Miért nem készült háborúra Amerika 1916-ban s más színes történetek

(Budapest). Nem mulik el nap, hogy a lapok hasábjain ne találkoznánk Rooseveltnél elnök nevével. Ez juttatja eszünkbe az alábbi történetet, amelyet Rooseveltné életrajzírójának, Enil Ludwignak mesélt el. Rooseveltné a világháború alatt a haditengerészeti minisztériumban volt helyettes titkár minőségben, 1916-ban a titkár távollétében felkereste Wilson elnököt és annak a véleményének adott kifejezést, hogy Amerika elkerülhetetlenül belesodródik a háborúba, éppen ezért kérte az elnököt: készüljenek fel erre az eshetőségre a haditengerészet terén. Wilson elnök osztotta Rooseveltné véleményét, de azzal érvelt: a történelem színe előtt úgy kell feltüntetni majd az Egyesült Államoknak ezt a lépését, mintha Amerikát teljesen váratlanul érte volna a háborúba való belesodródás. Mert — így érvelt Wilson — ha majd 1980-ban, mondjuk, hogy egy német, vagy orosz tudós meg akarja írni a világháború történetét, sokat nyom a latban, ha majd úgy tünteti fel Amerikát, mint amely akaratán kívül vett részt a háborúban. Rooseveltné, bár nem osztotta az elnök véleményét engedelmessé kellett és így történt, hogy a háborúba való belépéskor az Egyesült Államok hajóinak csak tízedrész volt üzemképes állapotban.

Statisztikai vizsgálat alapján megállapítást nyert, hogy a legtöbb tudóbajos megbetegedés foderasztanulók, foderasztok, pincérek, pincérnők, korcsmárosok, fűszer- és élelmiszerkereskedők, tejüzemalkalmazottak, pékek és pékalkalmazottak körében van. Éppen ezért törvény készül, hogy közfogyasztásra szolgáló élelmiszereket, italokat, továbbá gyógyszereket, tépszereket nem szabad forgalomba hozni oly egyéneknek, akik tudóbetegek. Tízes tudóbetegek alkalmazása foderasztiparban, manikűrparban, nem lehetnek tudóbetegek cselédek, házvezetőnők, dajkák, ápolók és nem szabad tanítványok fertőzőbetegeknek kisedővőkben, népiskolákban, tanonciskolákban, sem középiskolákban.

A budapesti bejelentőhivatal szerint közel hetven millió bejelentőlapot őriz.

Végül egy állítólag megtörtént eset a Nemzeti Kaszinó egyik tagjának lakásába is betévedtek Budapest körü-

nek otthonos vendégei. Egy kisebb rangú klubban, ahová az arisztokrata is el szokott járni, összetalálkozott azután a híres Dietrichsteinnal, aki Shakespeare után tudvalevőleg a legjobban — irt. Elmesélte a baját. Dietrichstein megmondta a ciánózás árát. A gróf sokalta.

— Ellenben mondotta a gróf — nézze, nem fizetek magának semmit, hanem megengedem, hogy tegezzen, többet használ ez magának. Mégis gyakran találkozunk itt és mindannyiszor azt mondhatja nekem: Szervusz.

— Jól van, rendben van, mondotta Dietrichstein.

É— Akkor majd szólok, mikor jöhetnek — válaszolta a gróf.

Dietrichstein várt, várt, de a gróftól nem jelentkeztek. Egyszer megint találkoztak és akkor Dietrichstein megrekla-

málta a dolgot.
— Hát miért nem hivatott?
— Találtam valakit, aki olcsóbban megcsinálja.
— Hogy-hogy? — kérdezte a meglepett ciánózó-király.
— Az illetővel csak egyszer találkozom egy évben — felelte a gróf.

JEGYEZZÜNK BONOKAT A HADSEREG FELSZERELÉSE ÉRDEKÉBEN

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Nationalnál, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál, a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és fél százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírható lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer lejes kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyezett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödérsszel s a lejáró szelvénnel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Kétezer lej birság egy lejes árdrágitásért

(Arad). Kemény Béla aradi faterkedő ellen kihágási jegyzőkönyvet vettek fel azon a címen, hogy egy lejtel a maximális áron felül adta a tűzifamészáját. Az üzérkedés elleni

bíróság ezért Kemény Bélét 25 ezer lej birság megfizetésére ítélte. A kereskedő fellebbezést adott be a törvényszékhez, amely előtt arra hivatkozott, hogy a kérdéses esetben

a fát nem ő, hanem egyik alkalmazottja adta el, aki nem ismerte a maximális árakat. A törvényszék a birságot kétezer leire szállította le.

Aláírták a norvég-angol kereskedelmi szerződést

Stockholmból jelentik: A norvég és angol külügyi hatóságok megbízottjai négyhavi tárgyalás után aláírták a norvég-angol kereskedelmi szer-

ződést, amely biztosítja a két ország közötti normális kereskedelem lebonyolítását, amint azt a háborús viszonyok megengedik.

A jövő béke alapjait tárgyalták meg Rómában

Róma. (Rádió Bucuresti, Stefani.) A római lapok a Mussolini, Ciano, Ribbentrop tanácskozással kapcsolatban megállapítják, hogy a megbeszélések a háború első hat hónapjának eltelte után és a háború új és erőteljesebb megkezdése előtt, feltétlenül szükség volt, hogy az államférfiak megvitassák az utóbbi idők

nemzetközi eseményeit, a finn-orosz helyzetet, az Olaszországgal szemben ellenséges orosz politikát, a blokád és ellenblokádkérdését. Megbeszéltek a háborús célokat és a jövő béke alapjait. Ribbentrop ismertette Németország, Ciano pedig Olaszország intencióit.

Háborús kereskedelmi egyezményt köt Anglia több semleges kisállammal

London. (Rádió Bucuresti, Reuter). Anglia rövidesen háborús kereskedelmi egyezményt köt Hollandiával, Dániával és Svájjal Spanyolországgal is szó van kereskedelmi egyezmény megkötéséről.

Japán Olaszországgal akar kereskedelmi egyezményt kötni.

**Iratkozzék be Ön is
a Friss UJSÁG
kölcson-
könyvtárába**

**Előfizetőinknek
nagy kedvezmény!**

LÉGVÉDELMI TUDNIVALÓK

(Folytatás.)

C) Mi a teendő váratlan támadás esetén.

Azonnal az óvóhelyre kell sietni és azt gáz- és légmentesen elzárni.

Akik gázálarccal rendelkeznek, azoknak ezt könnyű helyen kell tartani.

Ha nem rendelkezünk megfelelő pincével, a lakásban kell maradni, ügyelni kell azonban arra, hogy ne álljunk az ablak mellett, nehogy a bomba szilánkjai megsebesítsenek.

A legjobb egy vastag fal mellett állni, vagy két vastag fal egyesülésénél.

Az ablakokat és ajtókat légmentesen be kell zárni.

A bombázás ideje alatt az óvóhelyen kell maradni mindaddig, amíg kívülről nem értesítenek bennünket a veszély megszűnéséről.

Ha uccán vagy mezőn tartózkodunk a bombázás alatt, akkor a falak sarkán, vagy az árokban huzódjunk meg.

Ha egy bomba robban, akkor gyorsan földre vetjük magunkat, nehogy a bomba szilánkjai megsebesítsenek.

D) Mit nem szabad tenni.

Nem szabad olyan szobában tartózkodni, ahol bomba robbant.

Ne dörzsöljük meg a szemünket a kezünkkel.

Nem szabad olyan helyen érinteni a földet, ahol bomba robbant, vagy a gáz megfertőzte.

Nem szabad olyan szobába belépni, ahol gázmérgezés történt, anélkül, hogy erre az egészségügyi hatóságok előzetes engedélyét kértük volna.

Ne fogyasszunk olyan ételeket, melyeket gáz érintett.

Nem szabad olyan ruhát használni, amelyet gáz érintett. Ezeket szódás melegvízbe kell áztatni.

Ha olyan hely közelében voltunk, ahol bomba robbant, vagy gáz érintett bennünket, nem szabad mászkálni — kivéve, ha az orvos erre engedélyt adott, — hanem a legközelebbi segélyállomásra kell vitessük magunkat.

Nem szabad a gyújtó bombára vizet önteni, hanem csak a tűz terjedését kell megakadályozni.

E) A riadó megszűnésének jelzése.

A riadó megszűnését a következőképpen hozzák a lakosság tudomására:

1. Szirénákkal, amelyek percekig, rövid szaggatott hangot hallatnak.

2. Harangokkal, melyek röviden szólnak néhány percig. Mérgezőgázzal történt támadás esetén a veszély végét minden óvóhelyen külön jelzik a fertőtlenítést végző csapatok.

(Folytatjuk.)

Hogy ment férjhez Elli?

Ha a Sorsjátékot nyert!
Március 15.-én és 18.-án lesz az
ÁLLAMI SORSJÁTEK
sorozatának a húzása.

VÁSÁROLJON SORSJEGYEKET A

DACIA
SORSJEGYÁRUDANÁL
ÁLLAMI SORSJÁTEK

Helyi cím: **Colectura KIRSCH** Sas-passage (főbejárat)

Meggyilkolta feleségét, kisleányát, majd felakasztotta magát Frech Károly, a Kinizsi többszörös válogatott csafára

(Bukarest. Rador.) Temesvárról jelentik: Frech Károly, aki néhány év előtt egyike volt a Kinizsi csapata legjobb és legismertebb játékosainak, a futballozással felhagyva, az egyik gyárban vállalt munkát és erősen ráadta magát az ivásra ami miatt családjával sok összetűzése volt. Tegnap az egyik bodegában félliter cujkát ivott meg, majd ahelyett, hogy munkába állt volna,

hazament lefeküdni. Felesége kérlelni kezdte, hogy menjen dolgozni. Ebből heves veszekedés támadt, mire Frech kést rántott elő és többször feleségének fejébe szurt, aki holtan rogyott össze. A hullát azután bevitte a hálószobába, az ágyra tette s egy lepedővel letakarta. Déli 12 órakor hazatért Frech egyetlen gyermeke, a 13 éves kislány, a második liceum növendéke. A

kegyetlen apa megragadta leányát és ugyanugy meggyilkolta mint édesanyját. Azután felment a ház padlására, ahol függőnyzsinorra felakasztotta magát.

Délután apósa jött hozzájuk látogatába és ő fedezte fel a borzalmas tettet. Azonnal jelentette a szörnyű drámát a hatóságoknak, mely a legszigorúbb vizsgálatot indította meg.

Hatalmas bünlajstromot állított össze a kolozsvári ügyészség Cucu volt váradipénzügyigazgató terhére

(Cluj.) Megirtuk, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatóságon leplezett visszaélésekkel kapcsolatosan az ügyészség többek között letartóztatta Cucu Victor volt nagyváradipénzügyigazgatót is. A letartóztatott tisztviselők fogvatarása felett tegnap döntött a törvényszék. A termet zsufolásig megtöltő érdeklődők sorfala között vonultak be a nyakkendőjüktől, cipőzsinórjaiktól megfosztott letartóztatottak. Két oldalt börtönőrök kísérik a vádlottakat. Elöl megy Cucu Ilie pénzügyigazgató. Utána az elsőrendű vádlott: Curiac Gheorghe ellenőr. Azután: Cordos Dumitru gyulai, Rogojanu Ion kolozsi adóőrök. Majd a többiek: Mitrea Vasile, Ceureanu Petru és Kertész Ioan.

Elhelyezkednek a bíróság emelvénye előtt, majd Istrate Gheorghe dr. vezetőügyész előterjeszti a vádlottak fogvatarására vonatkozó indítványát.

— Ezek az emberek — kezdi az ügyész, — egyetemlegesen felelősek az állam kárára elkövetett sikkasztásért. A két főbűnös Curiac és Cucu — mondja a vezetőügyész — Cucut mint felbujtót és mint bűnpártolót vádolom. Curiacnak havi

2600 lei fizetése volt. És ettől a kifizetésű embertől mégis újabb és újabb összegeket követelt. Összesen 170 ezer leire rug az az összeg, amelynek nagyságát a vizsgálat folyamán megállapíthattuk és amelyet Curiac adott részint kölcsönök részint természetbeni ajándékok alakjában Cucunak. S vajon nem gondolt-e az igazgató arra, hogy ez az ember bűnös uton szerzett összegekhez nyúl, csak hogy kielégítse Cucu kívánságait? Dehogyan nem gondolt. Sejtette ő jól, honnan szerzi ez a kistisztviselő a pénzt. E pénzbeli szolgáltatmányok igénybevételével odáig ment, hogy még a hivatalos egyenruháját is Curiac tisztviselővel csináltatta meg.

Nehéz helyzete volt Cucu védtétjének, dr. Ciugudeanu Mariusnak.

— Nem ismerjük a vizsgálat adatait, — kezdi Ciugudeanu, — De megállapítom, hogy a vádhatóságnak is kételyei vannak Cucu Ilie bűnössége tekintetében. Erre vall az a körülmény, hogy a vádemelésben önmagával jut ellentétbe. — Mert az ügyész ur Cucut mint felbujtót és ugyanakkor mint bűnpártolót is vádolja. De

ha Cucu felbujtó, akkor nem lehet bűnpártoló és viszont. De ettől eltekintve, súlyos perrendellenesség áll fenn a Cucu elleni vizsgálati fogság elrendelésének kérdésénél. Ezt a vádlottat ugyanis még máig nem hallgatta ki a vizsgálóbíró. Már pedig enélkül nem lehet elrendelni a vizsgálati fogságot. Ezért is kérem, hogy a bíróság határozza el szabadlábra való helyezését.

Ciugudeanu érveléséhez és kéréséhez csatlakoztak Ceureanu és Cordos védői is, mert ezeket a vádlottakat sem hallgatták még ki.

A bíróság délután 2 órakor vonult vissza, hogy meghozza ítéletét. Eszerint fenntartják a vizsgálati fogságot Rogojanu, Curiac, Mitreanu, Kertész ellen, de a Ciugudeanu által előterjesztett kifogás alapján Cucut, Ceureanut és Codost szabadlábra helyezik. A szabadlábrahelyezés azonban csak eszmei jelentőségű volt, mert az ügyész rögtön elrendelte elmentük az előzetes letartóztatást. Délután már korrigálták is azt a perrendellenes szépség hibát, amelyet dr. Ciugudeanu a délelőtti tárgyaláson eredményesen kifogásolt.

SPORT

VÁLOGATÁS

A válogatott

csapat szereplése mindig általános érdeklődést váltott ki és az érdeklődés a válogatottak összeállítása alkalmával kezdődött. Március 31-én ismét porondra lép az országos válogatott és nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy a válogatással kapcsolatosan megjelent hírek még sohasem váltottak ki olyan érdeklődést, mint ez alkalommal. A szövetségi kapitány csak kizárólag román etnikai játékosokat állít be a csapatba és ez alkalommal az első követelmény nem a tudás, hanem a származás. Ilyen módon, ha nem is lehet még biztosan tudni, hogy kik kerülnek be a csapatba, azt máris tudjuk, hogy nem ölthetik magukra a címeres dresszt. Máris tudjuk, hogy az ötvenzerekes válogatott Bodola, aki vasárnap ismét a mezőny legjobbjára volt, a jugoszlávok ellen nem képviselheti országát színeit, biztos, hogy Juhász, Baráthy, Dobay, Spielmann, Szaniszló, nem kerülhetnek be a válogatottba. Tudjuk, hogy a sport ma nem kizárólag ideális alapokon folyik, de nem hiszünk, hogy a legelvetemültebb professzionista lelke is ne dobogott volna meg arra a hírre, hogy ő — bármilyen jói játszana is, — bizonyos okok miatt, soha többé nem lehet válogatott. Nem hiszünk, hogy azok, akik szívüket, lelküket vitték a válogatott küzdelmekbe, ne tegyék fel maguknak a kérdést: miért kellett ez? A hajdani válogatottak, a Barthák, Kiniglik, Jakobi Dudik, Bürgerek, Hoksárik, Kotormányik, Kovácsok vagy akár Sauberek, nem tették meg kötelességüket, hogy utódaikkal így kell eljárni? Egy olyan összeállítás kedvéért, amelyre a legjobb akarattal is csak annyit tudtak mondani: „akárhogyan szerepel is, a közönségnek el kell fogadnia. Egy kísérlet, amelyet ki kell próbálni...”

Ülést tartott a koncentráltak családtagjait segélyező bizottság

Tegnap délután Vasca munkásbiztosító pénztári igazgató vezetése mellett tartotta első ülését a katonai szolgálatra bevonultak (koncentráltak) családtagjait segélyező bizottság. A bizottság a magántisztviselők, munkások és kisiparosok megbízottjaiból alakult meg.

Vasca igazgató ismertette a munkaügyi minisztérium idevontatkozó leiratát, valamint a segélyezési munka megszervezését. A bizottság tagjai több javaslatot terjesztettek elő, melyeket a bizottság elfoga-

Csak etnikai román játékosok a Jugoszlávia elleni csapatban

A válogatott valószínű összeállítása

A fővárosi lapok a március 31-i Jugoszlávia elleni Duna Kupa mérkőzéssel foglalkozva bejelentik, hogy a Duna Kupa küzdelmekre kiálló csapatban csak

román etnikai eredetű játékosokat

vésznék számításba és csapatban

kisebbségi játékosok nem kapnak helyet.

Hasonló követelmények alapján állítják össze a Belgrádban szereplő B. válogatottat is.

Economu Virgil szövetségi kapitány kijelentette, hogy: „mindig a válogatott románizálásáért harcoltam. Nem mondhatok le erről éppen abban a pillanatban, amikor az elv megvalósíthatóvá válik.”

A szövetségi kapitány kijelentette, hogy száz százalékos román csapatot állít ki és erről az elhatározásáról senki kedvéért sem mond le.

Az első válogatott keret

Economu Virgil szövetségi kapitány kijelentette, hogy több játékos már is kiszemelt a keretbe. Az első keret tagjai a következők:

Kapusok: David, Mircea, Ghenea, Justin, Petrica, Radulescu.

Hátvédek: Sfera, Negrescu, Petrescu és Felecan I.

Tréninget tartott a Crisana

Ma a Vasassal két kapus mérkőzést játszik a Törekvés

A vasárnap induló B. divíziós bajnokságok kezdetére a Crisana és a Törekvés fokozott gondnal készülnek. A Crisana tegnap délután tréninget tartott és a tréningen az egész csapat részt vett. A Crisana még egy tréninget tart a meccs előtt. A Crisana csapata már

Fedezetek: Simatoc, Vintila, Rasinaru, Lupas.

Csatárok: Lucaciu, Oana, Bindea, Ploesteanu, Mihailescu Constantinescu-Grecu, Bogdan, Ghica Popescu.

Ebből a keretből nem nehéz következtetést levonni, a Jugoszlávia ellen kiálló 11-re vonatkozóan. Általános vélemény szerint a március 31-én kiálló válogatott csapat felállítása a következő lesz:

David — Sfera, Negrescu — Vintila, Rasinaru, Lupas — Bindea, (Oana), Mihailescu, Constantinescu-Grecu, Bogdan Ghica Popescu.

A B) csapat összeállítása

Tekintve, hogy ugyanazon a rapon játszik a B. válogatott is, nem csekélyebb gondot jelent a B. válogatott összeállítása. A lapok természetesen erre vonatkozólag is közlik a valószínűnek tűnő összeállítást. A lapok szerint a B. válogatott összeállítása a következő lehet:

P. Radulescu, (Ghenea), Petrescu, Felecan I, Simatoc, Dragan, (Pop I.), Boteanu, Oana, (Lucaciu), Pacurar, Pante, Ploesteanu (?)

A center és a bal szélső helyére a legnagyobb erőfeszítéssel sem találtak — még jelöltet sem.

Rádió műsor

Csütörtök

Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12. Időjelzés, vizálsajentés. 12.20: Román népdalok. énekel Anica Busuicoc és Maria Radulescu. 13.05: Rádiózenekar. 13.20. Időjelzés, hírek. 13.30: Rádiózenekar. 15: különböző közlemények. 19: Időjelzés, időjárás jelentés. 19.2 Tudományos krónika. 19.15: Országok zenében. 19.50: Hírek magyar nyelven. 20: Ion Pillat előadása a mai erdélyi költészetéről. 20.15: N. Lungu előadása az olteni népdalokról, énekei Aurel Alexandrescu. 20.45: Hírek. 21. Szimfonikus hangverseny. 21.50: Hírek. 22.40: Operetténekesek. 23.15: Híres hangversenyek. 23.45: Hírek francia, német, angol, és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Étrénd. 1. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13.10: Szalonzenekar. 13.40: Hírek. 14.30: Katonazenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin népdalok. Utána időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Gazdáknak. 18.15 Zongoraszámok. 19.05. Előadás 19.30: Cigányzene. 20.30: Operaelőadás. 21.20: Hírek 24.25: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Apróhirdetések

ÁLLÁS

Keresünk Nagyváradhoz közeli szomszédos községek részére (Bihar, Szt. János, Fugyivásárhely, Fugyi és Bors) megbízható újságírókat, jó keresettel. Jelentkezni a kiadóban: Fiata Mihai Viteazul 4.

Megbízható bejárónő jó bizonyítványokkal keresek. Havas, Str. Nicolae Iorga Nr. 1. III. em. 822

Tiszteletes bejárónő azonnali belépésre felveszünk. Str. A. Russo 18. 816

Mindenes főzőnő hosszú bizonyítvánnyal azonnalra keres dr. Schwarz, Avram Iancu u. 4. 818

Fiatalkorú gyermekjelen házaspár házmeszternek felvétel. Érdeklődni dr. Lazar Aurel uca 4. 819

VÉTEL-ELADÁS

Óriási áratok fizetek briliánsért, platínáért, ezüstért, Herbst ékszeráruháza, Regele Ferdinand 3.

Megvételre keresem Földi Mihály legújabb regényeit használt állapotban és egyéb regény újdonságok. Cim a kiadóban.

Szépirodalmi könyveket, regényeket, csakis újdonságokat veszek. Cim a kiadóban. 664

NYOMATOTT PASZTOR EDI CEGNEL ORADEA